

GRANSKNINGSKOMMITTÉNS RAPPORT TILL ÅRSMÖTET 2011

1. GRANSKNINGSKOMMITTÉNS UPPDRAG OCH ARBETE UNDER 2010-2011

Granskningskommitténs uppdrag uppdaterades enligt beslut på årsmötet 2010, och det är att följa upp och för medlemmarna redovisa Svenska sektionens och Svenska Amnestyfondens ekonomi och förvaltning genom att:

- granska att verksamheten bedrivs i enlighet med Amnestys stadgar, med intentioner och mål i handlingsplanen, med årsmötesbeslut och med övriga beslut som är styrande för verksamhetens inriktning,
- granska att verksamheten löpande utvärderas och rapporteras till berörda,
- granska utfallet av och eventuella avvikelser i sektionens och fondens budget, dess orsaker och det resultat dessa har för svenska Amnesty,
- granska att verksamheten bedrivs i ändamålsenliga former och med ändamålsenliga rutiner,
- granska att berörda delar av sektionen erhåller relevant information om verksamheten och den ekonomiska utvecklingen,
- skriftligen och löpande rapportera om sina iakttagelser och slutsatser till respektive styrelse och
- skriftligen rapportera om sina iakttagelser och slutsatser till årsmötet gällande det föregående verksamhetsåret och till budgetmötet såvitt avser sektionen, för det innevarande räkenskapsårets första sex månader.

Dessutom skall Granskningskommittén utföra särskilda granskningar eller utredningar på uppdrag av årsmöte eller budgetmöte.

Granskningskommittén har från maj 2010 till mars 2011 haft åtta möten: sju telefonmöten och ett möte i Linköping. Granskningskommittén har under året inte presenterat någon rapport till budgetmötet av den enkla anledningen att det inte varit något traditionellt budgetmöte, i den meningen att ett budgetförslag presenterades då. Istället hölls ett s k budget- och verksamhetsmöte för att diskutera inriktningen av verksamheten för det kommande året, med möjlighet för medlemmarna att påverka det förslag till budget som sedan presenterades vid styrelsemötet i november. Innan styrelsens novembermöte hade GK alltså inte möjlighet att se något budgetförslag alls.

Granskningskommittén har inför årsmötet varit i kontakt med styrelsen om att korrigera GK:s direktiv efter årets internationella rådsmöte (ICM) så att GK:s rapportering stämmer överens med det internationella budgetarbetet och rapporteringssystemet som kommer att beslutas om vid ICM. Styrelsen har med anledning av det lagt ett förslag till årsmötet som återfinns i årsmöteshandlingarna.

2. GRANSKNING AV SEKTIONSSTYRELSENS ARBETE

Granskningskommittén har granskat protokoll från sektionens styrelse under tiden mars 2010 till och med februari 2011. Vi har funnit att protokollen genomgående ger en ganska tydlig bild av vilka frågor som prioriterats i styrelsearbetet och hur man arbetat med dessa. Dock kan konstateras att protokollen ibland är alltför kortfattade för att utomstående lätt ska inse vad som beslutats. Noga läsning av bilagor till dagordningen krävs ofta för att besluten ska kunna förstås.

Styrelsens arbete har efter vad vi funnit fungerat väl. Efter varje styrelsemöte görs en utvärdering, som visar på bra arbetssätt som gör att styrelsemedlemmarna ges möjlighet att bidra och påverka. Utvecklingssamtal med styrelsemedlemmarna är genomförda av ordföranden och vice ordföranden.

Granskningskommittén har under flera år följt arbetsförhållandena på distriktskontoren i Malmö och Göteborg. Såväl Malmö- som Göteborgskontoret är nu i ändamålsenliga lokaler, där personalen har egna kontor och trivs bra. I övrigt anses arbetsmiljön för de tre heltidsanställda i Göteborg och de två heltidsanställda i Malmö utan anmärkning. Vi har uppfattat att distriktskontoren upplever att de har goda kontakter med sekretariatet och att styrelsen stöttar kontoren.

2.1 Arbetsformer och agerande

2.1.1. Uppföljning av handlingsplanen

Sekretariatet gör på styrelsens uppdrag genomgångar av måluppfyllelsen när det gäller mål och etappmål som fastlagts i handlingsplanen för 2010 – 2016. Sekretariatet har möjlighet att återkomma till styrelsen med förslag till revideringar i etappmålen, vilket också sker. Granskningskommittén har nu tittat extra på de mål som styrelsen beslutat om för år 2010-2011. Granskningskommittén uppfattar att styrelsen fäster stort avseende vid att arbeta för de mål som fastlagts i planen och att denna som avsett fungerar som ett centralt styrdokument. Eftersom svenska sektionens handlingsplan avspeglar den internationella så finns ett beroende av beslut som fattas internationellt, särskilt när det gäller uppföljning av mål beträffande brott mot de mänskliga rättigheterna.

2.1.2. GK:s kommentarer till uppnåendet av Svenska sektionens handlingsplan 2010-2011

Kampanjen Fattigdom - en Rättighetsfråga

Här har sektionen gjort ett gediget och framgångsrikt arbete, inom de sex uppsatta målen. För att nå dessa mål har man delat upp arbetet på 23 aktiviteter där man anger vad man ska göra under perioden 2010-2011. Exempel på lyckade aktioner är val- och sommarkampanjen, kampanjer riktade mot Nicaragua angående det absoluta abortförbudet och mot den höga mödradödligheten bland fattiga kvinnor runt om i världen. I november hölls en stor internationell konferens på temat fattigdom och mänskliga rättigheter. Viktiga kontakter har tagits med regering, myndigheter och andra organisationer, vad gäller företags ansvar för att respektera mänskliga rättigheter. Ett samarbete har inletts med sektionen i Sierra Leone. Sammantaget kan vi konstatera att sektionen har arbetat med alla de 23 uppräknade aktiviteter som man föresatt sig, men inte nått alla målen. Arbetet ska ju fortgå under 2011.

Säkerhet och mänskliga rättigheter

Under sommarkampanjen och genom "Väck politikerna" har frågan om att ta avstånd från bruket av diplomatiska försäkringar tagits upp och en del positiva tecken finns på att politikerna tagit till sig av budskapet, men i praktiken är det svårt att se någon förändring.

Ett annat delmål är att Europeiska stater inblandade i utomrättsliga transporter av personer från ett land till annat (renditions) ska ta avstånd från sådana och erbjuda drabbade fullgod kompensation samt ställa ansvariga till svars. Här kan inga insatser eller resultat i positiv riktning noteras.

Ej heller kan några framsteg ses när det gäller att Sverige erbjuder skydd för fångar från Guantánamo som inte kan återvända till sina hemländer på grund av risken att utsättas för förföljelse och tortyr. Under valkampanjen togs frågan upp med ett antal politiker men något synbart resultat är svårt att upptäcka.

Kräva rättvisa och bekämpa straffrihet

Svenska sektionen skall bidra till att de länder som sektionen är ansvarig för ratificerar stadgan. Vi har inte funnit något i styrelsens protokoll om detta, men sektionens ICC-grupp har arbetat med frågan.

När det gäller delmålen att Sverige skall implementera Romstadgan och införa brott om tortyr i svensk lagstiftning har en del positiva saker hänt.

I val- och sommarkampanjen "Väck politikerna" har dessa frågor varit på agendan och ett seminarium om

tortyr och universell jurisdiktion har arrangerats under Almedalsveckan tillsammans med andra organisationer som är engagerade i samma frågor. Detta har sedan medfört flera ytterligare insatser som måste bedömas positiva.

Krisarbete, internationella människorättskriser

Två mål har satts upp, dels att sektionen ska ha beredskap för att agera vid människorättskriser och se över och skapa nationella rutiner, dels att man ska ha ett reviderat system för sådant arbete på plats i början av 2011. Fem aktiviteter har angetts, som man ska genomföra. En av dessa har genomförts. I mars ordnade Amnesty en viktig konferens i samarbete med Diakonia, Olof Palmes internationella center m.fl. gällande krisen i Gaza och Goldstonsrapporten. Inventerings- och utvecklingsarbetet har fördröjts men har nu påbörjats och därmed också de övriga tre punkterna.

Avskaffa dödsstraffet

Samtal har förts med UD:s personal angående moratorieresolutionen i FN:s generalförsamling om att avskaffa dödsstraffet. Vad detta kan resultera i är ännu osagt. I övrigt har hundraårsdagen av den senaste avrättningen i Sverige uppmärksammats. Kanske kunde fler grupper arbeta mot dödsstraffet? Under rubriken "Individuals at risk" återfinns arbete för enskilda dödsdömda som har fått sitt avrättningsdatum fastställt, medan andra dödsdömda inte lyfts fram som enskilda fall. Det skulle, enligt uttalande, kunna motverka sitt syfte, men ett generellt arbete mot dödsstraffet behövs det nog mer av.

Flyktingar och migranter

Inom detta område har sektionen åtta mål. För dessa måls genomförande har man delat upp arbetet på 14 aktiviteter under perioden och utfört ett omfattande arbete helt enligt de uppsatta målen. Exempel på aktiviteter är samarbete med Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar där enskilda sökande fått stöd, utbildningar både för Amnestyaktiva och andra, aktivt lobbyarbete inom EU och annat. Här återstår dock mycket arbete innan alla mål uppnåtts.

Kommunikation och Strategier för digital kommunikation

Vi har slagit samman kommentarerna till dessa två mål därför att de har mycket gemensamt. Båda målen är ofta föremål för diskussioner och beslut i sektionsstyrelsen eftersom sektionsstyrelsens huvudsakliga uppdrag är att ansvara för organisationens interna verksamhet. Detta avsnitt blir därför längre i vår rapport än avsnitten rörande övriga mål i handlingsplanen. Det externa målet för 2011 är att uppmärksamma organisationens femtioårsjubileum och strategierna för digital kommunikation handlar om att utnyttja digitala och sociala medier för att öka kunskapen om och stödet för de mänskliga rättigheterna i världen.

Sektionsstyrelsen diskuterar återkommande om hur sektionen kan arbeta för att olika grupper av både medlemmar och icke medlemmar ska kunna hitta sina former av aktivism. Bland annat vill styrelsen skilja mellan "unga" och "mångfald generellt". Vi anser att det kan vara rimligt med speciella kampanjer gentemot skolelever, studenter och andra unga, men är tveksamma till klassificeringen "mångfald generellt". Människor är olika. Att Amnesty som rörelse lockar fler med högre utbildning är inte så förvånansvärt eftersom arbetet kräver relativt stor vana vid att läsa svåra texter på engelska och andra språk samt att också skriva brev, artiklar mm på andra språk. Med fler centrala kampanjer som medlemmar och andra enkelt kan skriva under eller utåtriktade aktiviteter med hög grad av central styrning som medlemmar kan genomföra, som "färdiga paket", kan hända att "mångfalden" ökar. Fördelen är att fler engagerar sig i arbetet mot kränkningar av mänskliga rättigheter. En eventuell nackdel skulle kunna vara fler professionella, dvs sekretariatsanställda, och medlemmar med "tunnare" kunskap om verksamheten eller det aktuella temat.

Sekretariatet arbetar med centrala kampanjer, inom ramen för "prioriterade områden" och detta arbete styr i hög grad sektionens verksamhet. Sekretariatet är att betrakta som sektionens "tjänstemän" som ska bidra med beslutsunderlag och verkställighet till den av medlemmarna valda styrelsen, ungefär som kommunala förvaltningar som ska serva kommunstyrelsens politiker med beslutsunderlag. Det är allmänt erkänt att det i stor utsträckning är "tjänstemännen" som styr styrelsens arbete eftersom tjänstemännens kompetens ofta är

stor. Vi vill med detta bara peka på att det kan vara svårt för enskilda medlemmar och grupper att påverka kampanjer med det lekmannakunnande dessa oftast innehar – men vi ser också att det är av stor vikt för sektionens och den internationella rörelsens genomslagskraft att kampanjer är väl underbyggda och ”hållbara” för kritik.

Språkanvändning är en annan diskussion i styrelsen som har med ovanstående att göra. Granskningskommittén har tidigare funderat över det ”managementanpassade” språkbruk som förekommit en del år bland annat i styrelseprotokollen, ett språkbruk som också styr tanken om hur rörelsen och sektionen ska ledas. Att medlemmar i en ideell förening inte vill bli uppfattade som humankapital, dvs en ”resurs”, framkom till exempel med önskvärd tydlighet under årsmötet 2010. Både inom den internationella Amnestyorganisationen och hos samarbetspartners m.fl. är det också vanligt med förkortningar på organisationer och processer – förkortningar och verksamheter som få vanliga medlemmar känner till. Vi har sett en ordlista efter en del styrelseprotokoll – bra! Fortsätt så!

Om vi har uppfattat det korrekt så agerar Amnesty inom en del sociala medier, utöver Facebook, och planerar att fortsätta så. Det är troligen positivt för spridningen av syftet med organisationen och de olika kampanjer som genomförs – vi når fler, förhoppningsvis med positivt resultat i den meningen att fler inser värdet av kampen mot kränkningar av mänskliga rättigheter. Granskningskommittén anser att sektionen bör använda professionell hjälp för att utarbeta och vidareutveckla de tekniska förutsättningarna för olika former av digital kommunikation men att styrelsen och medlemmarna bör styra både former och innehåll.

Granskningskommittén vill också under denna rubrik föreslå att arbetet med den digitala kommunikationsplattformen och utvecklingen av websidan för interaktion med medlemmar och intresserade på något sätt utvecklas för ökad medlemsdemokrati. Vi tror att grupper av medlemmar ute i distrikten i en relativt nära framtid kan följa både styrelse- och årsmöten på distans och också delta på lämpliga sätt. Alla möten kan inte vara medlemsmöten men diskussioner om viktiga strategifrågor, om kampanjer och om andra ställningstaganden bör kunna intensifieras bland medlemmarna genom ökad intern distanskommunikation.

Sammanfattningsvis vill vi under handlingsplanens olika mål inom området ”kommunikation” understryka de dilemman som finns mellan professionell styrning av ”tjänstemännen” och medlemmars engagemang och möjligheter att påverka. Sektionen har i hög utsträckning, genom sekretariatet, nått ut i media och till politiker. Det finns fördelar med kunniga ”spjutspetsar” som påverkar och förhandlar med politiker och andra och det finns andra fördelar med den lite mer lekmannamässiga påverkan som många medlemmar kan genomföra. Kanske går det att kombinera om man är medveten om effekten av olika åtgärder.

Tillväxt

I handlingsplanen för 2010-11 omfattar sektionens mål för ”Tillväxt” sju punkter. Aktiviteter under samma period, som rubriceras ”Vi ska” innehåller inte mindre än 29 aktiviteter. Vi anser att målen är högt ställda. Måluppfyllelsen är mycket god. Alla sju punkterna inom segmentet ”Tillväxt” har påbörjats eller uppnåtts och detta redan under 2010.

Ett exempel på hur man kan mäta tillväxt är effekten av det gåvobrev i 30 000 exemplar som skickades ut till givare och medlemmar i maj med temat ”Väck Politikerna”, med fokus på tortyrslagstiftning. Här nåddes ett resultat på nästan 19 000 givare som gav drygt 400 000 kronor i insamlade medel.

Av de 29 ”vi ska-aktiviteterna” kan vi, utan att gå in på detaljer, konstatera att man redan startat eller uppnått hälften. Då man har hela år 2011 på sig att uppnå målen känns det ganska betryggande att målen kommer att nås. Totalt sett är måluppfyllelsen för ”Tillväxt” mycket bra.

Mäta Resultat

Sektionen har två mål för perioden 2010-11 vad avser ”Mäta resultat”:

- 1) Sektionen ska höja kompetensen vad gäller målstyrning, utvärdering och måluppfyllelse, och
- 2) Sektionen ska utveckla system för att utvärdera arbetet för de mänskliga rättigheterna.

Granskningskommittén är väl medveten om att det finns många sätt att mäta resultatet av Amnestys arbete för de mänskliga rättigheterna. Ett exempel på detta är hur antalet länder som har dödsstraff minskar men att härröra detta till just vår sektions arbete är i det närmaste omöjligt.

Operativt arbete

Sektionen har tre mål för perioden när det gäller "Operativt arbete". Granskningskommittén kan konstatera att sektionen i sin verksamhet har beaktat dessa mål och påbörjat eller slutfört arbetet med att nå dessa.

Inom detta segment finns också åtta aktiviteter/delmål. Man har påbörjat arbetet med eller uppnått samtliga dessa mål. Det ursprungliga ledarskapsprogrammet gjordes inför 2009 om till en projektledarutbildning och en kortare ledarskapsutbildning. Vad gäller projektledarutbildningen har denna omarbetats inför hösten 2010 utifrån lärdomar från den först genomförda utbildningen. Under våren 2011 finns planer på att arbeta vidare med mobiliseringen till de båda ledarutbildningarna, bland annat skall en folder tas fram om utbildningarna och programmen.

Granskningskommittén konstaterar att man inom styrelse och sekretariat arbetar både aktivt och framåtriktat med utbildning av ledare och projektledare.

Utveckla och stödja aktivism

Göteborgskontoret har flyttat till mer ändamålsenliga lokaler, vilket underlättar både externa kontakter och gruppaktivism. Distriktsstödet har inriktats på storstadsregionerna, men Sverige är större än så, här ser Granskningskommittén fram emot en större satsning som sträcker sig utanför de nu bearbetade områdena. Sekretariatspersonal har vid tio olika tillfällen besökt aktivister och grupper under perioden. Detta låter lite.

Ledarskapsprogrammet och projektledarutbildningen har under året omarbetats och är på god väg att etableras på ett bra sätt. Man har tagit vara på erfarenheter från de utbildningar som genomförts. Beslut har tagits att projektledarutbildningen skall drivas nationellt så att deltagarna får bättre möjligheter till utbyte sig emellan samt möjligheter till bredare tillgång på föreläsare. Könsfördelningen bland deltagarna tenderar att bli bättre, från en blygsam del män är nu 30-35 % män vilket också måste ses positivt. Under våren 2011 satsas ytterligare på utbildningen bl.a. genom framtagande av folder om programmet.

Insats ges ut ca en gång per månad för att informera om utförda aktiviteter, kampanjer, utbildningar och mycket annat.

Ett e-postprogram har skapats för att kunna nå ut till medlemmar och potentiella medlemmar med information om kampanjer och aktioner.

Antalet ungdomsgrupper har ökat under perioden, vilket är glädjande. Ungdomar har deltagit i konferenser i Danmark och Portugal.

Granskningskommittén har svårt att utläsa ur befintlig information vad styrelsen och sektionen gjort för att underlätta arbetet och entusiasmera den befintliga medlemskåren i arbetsgrupperna.

Slå vakt om kvinnors rättigheter

Målet är att stärka kvinnors och flickors egenmakt och öka respekten och skyddet för kvinnors rättigheter, inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter, samt bekämpa könsrelaterat våld och diskriminering av kvinnor. Denna del av handlingsplanen syns inte nämnvärt i styrelsens protokoll. Under året har vi enbart noterat att sekretariatet konstaterat att "vi når ut bra med mödradödligheten i Nigeria" och att vi jobbar vidare med abortfrågan. Därför bygger nedanstående på material från Insats, hemsidan, utskick mm.

Kampanjen "Stoppa våldet mot kvinnor" som startade 2004 avslutades under 2010 men fortsätter inom ramen för nya kampanjer. Troligen har många människor nu uppmärksamats på att mönstret med våld i

nära relationer återfinns i hela världen och att det både har genuint mellanmännsliga, strukturella och politiska dimensioner. Det verkar finnas en större öppenhet för Amnestys arbete bland annat genom detta fokus på ett fenomen som finns i hela världen, både här hemma och långt borta. Aktiviteter som Morsdagsseminarium, kampanj mot mödradödlighet och det absoluta abortförbudet i Nicaragua och för rättigheten till abort har bedrivits både genom sekretariatets deltagande i internationella nätverk och genom olika grupper som agerar, både kvinnorrättighetsgruppen och andra. Aktioner mot våldtäkt och för kvinnors rättigheter inom rättväsendet i samband med våldtäkt har likaledes bedrivits på motsvarande sätt. Här har sektionen arbetat inom Sverige i minst lika stor utsträckning som internationellt, bland annat genom kampanjen "Case closed". Sektionen har också aktivt arbetat för att våldtäkt i krig ska klassas som krigsförbrytelse.

Det nya målet med "jämförbarhetsintegrering" innebär att Amnesty i alla aktiviteter ska bearbeta både kvinnors och mäns rättigheter, vilket redan ger effekter. Egentligen är ju detta den viktigaste utgångspunkten för det vidgade åtagandet, från arbetet med politiska rättigheter till ESK-rättigheter. Att Amnesty både internationellt genom sektionens arbete i Sverige nu i större utsträckning tydliggjort sambanden mellan kvinnors fattigdom, bristande sexuella och reproduktiva rättigheter, etc, och möjligheter att delta i det politiska livet, tror vi har vidgat intresset och ökat respekten för organisationens arbete.

Motverka diskriminering

Målen är att skydda människor mot diskriminering, att arbeta för hbt-personers rätt till förenings- och yttrandefrihet och att romer i Europa garanteras mänskliga rättigheter och social inkludering.

Sektionen sekretariat konstaterar att EU's diskrimineringsdirektiv inte har varit föremål för aktivitet inom EU sedan det antogs. Denna punkt i handlingsplanen handlar om arbetet inom EU och Amnesty fokuserar på romerna, som är den mest diskrimineringsutsatta gruppen inom EU. Sektionen har också försökt påverka bland annat Frankrike, Italien, Rumänien och Tjeckien i syfte att förbättra situationen för romer i dessa länder.

Sektionen har också deltagit i pridefestivalerna i Göteborg, Malmö, Stockholm, Belgrad och Vilnius.

Granskningskommittén hoppas att dessa mål i handlingsplanen kommer att nås i större utsträckning kommande år, både genom ökad aktivitet på EU-nivå och genom Amnestys arbete.

Extern MR-utbildning

En arbetsgrupp har under perioden arbetat fram underlag för en strategi för sektionens skolverksamhet. Detta arbete har resulterat i underlag och planer för arbete inom skolan på ett förtjänstfullt sätt.

Amnestyakademien har under perioden bedrivit ett antal utbildningar samt tagit fram hjälpmedel för undervisning. Satsningen på utbildningsmateriel och utbildning är ambitiös och bedöms som väldigt positiv men kräver långsiktighet för att nå förväntat resultat. Ett antal nyckeltal är framtagna för uppföljning av resultat av satsningen. Granskningskommittén är imponerad över det utvecklingsarbete som här bedrivs.

2.1.3. Sammanfattning

Sammanfattningsvis konstaterar Granskningskommittén att sektionen väl uppfyller de handlingsmål som har med innehållet, huvudsyftet, med verksamheten att göra. Det enda dilemma som vi uppfattar att sektionen har att förbättra, handlar om det vi noterat under punkten "kommunikation", dvs förhållandet mellan professionalitet och lekmannamässighet, eller mellan sekretariatet och medlemsdemokrati, eller hur man nu vill uttrycka det.

2.2 Granskning av bokslut 2010

Intäkter och kostnader

Intäkterna för 2010 uppgår till 78 186 tkr att jämföra med 72 620 tkr 2009, en ökning med 5 566 tkr. Intäkterna överträffade budget med 4.2 Mkr. Bidraget från Humanfondens sparare blev 5.9 mkr, en ökning med 0.7 mkr trots att antalet sparare minskat från 6 073 till 5 499. Kostnaderna för 2010 uppgår till 76 518 tkr mot 70 198 tkr 2009, en ökning med 6 320 tkr. Resultatet för 2010 slutade på ett överskott på 1 668 tkr (2 422 tkr föregående år).

Medlemsavgifter och bidragen över autogiro fortsätter att öka på ett glädjande sätt. Noterbart är att bidraget från Postkodlotteriet 2010 blev drygt 11 mkr. På kostnadssidan har en extra avsättning till IS gjorts. Den extra avsättningen innebär att den Svenska sektionen anpassat sin kostnadskostym till de framtida avgiftsökningarna från IS.

Tabellen visar utvecklingen av intäkter, antal medlemmar och grupper 2004-2010.							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Intäkter totalt (Mkr)	38,154	44,133	50,281	53,620	61,612	72,619	78,186
- varav från medlems- och gruppavgifter,	12,349	12,480	14,170	15,773	17,562	21,836	21,814
bidrag från grupper och distrikt - i procent	32	28	28	29	29	30	28
Antal medlemmar	55998	58800	66844	68636	74628	80720	86380
Antal grupper	227	235	214	192	188*	178**	185***

*** inkl. 31 ungdomsgrupper ** inkl. 35 ungdomsgrupper *** inkl. 38 ungdomsgrupper**

2.3. Granskning av budget 2011

Styrelsen har beslutat att budgeten för 2011 skall vara balanserad, dvs intäkter och kostnader skall vara lika stora. Styrelsen har också beslutat att budgeten för 2011 skall ligga på nivån drygt 85 miljoner. Detta är en ökning jämfört med budget 2010 på 11 miljoner eller nästan 15%. Denna ökning överträffar med råge handlingsplanens genomsnittliga ökning per år. Granskningskommittén anser dock att budgeten är realistisk med tanke på det stigande antalet medlemmar och den positiva trenden, vad avser insamlade medel. Dock kan en viss återhållsamhet kanske vara på sin plats inför nästa år, eftersom konjunkturerna kan förväntas stramas åt under 2012 och framåt. Humanfondens och Postkodlotteriets bidrag till sektionen kan inte självklart antas fortsätta vara lika stora som nu.

3. UPPFÖLJNING AV ÅRSMÖTESBESLUT

Granskningen av styrelsens agerande med avseende på beslut från årsmötet 2010 föranleder inga kritiska kommentarer.

4. AMNESTYFONDENS VERKSAMHET

4.1 Arbetsformer

Amnestyfonden är en stiftelse med egna stadgar inom svenska Amnesty. Fonden arbetar med bistånd inom ramarna för Amnesty Internationals åtagande. Granskningskommittén har under året granskat fondstyrelsens protokoll från mars 2010 till januari 2011. I den ekonomiska rapporteringen redovisas SFI:s nyckeltal. Protokollen visar på ett gott styrelsearbete, där många olika typer av ärenden har handlagts. Arbetet har präglats av ett väl utvecklat kvalitetstänkande, där Amnestys trovärdighet inte har riskerats. Fonden har under året utkommit med en ny informationsbroschyr.

Fondens verksamhet i förhållande till handlingsplanen

Amnestyfonden spelar en viktig roll i förverkligandet av Amnestys åtagande och försvaret av mänskliga rättigheter. I alla protokoll finns kopplingar till handlingsplanens mål, som att hävda rätten till fysisk och psykisk integritet och skydda flyktingars rättigheter, vilket i många fall innebär hjälp till tortyroffer på olika sätt. Kvinnors rättigheter, kräva rättvisa och bekämpa straffrihet är andra viktiga områden, där medel utgått, liksom rätten till korrekt rättegång. I flera fall har personer som försvarat mänskliga rättigheter fått stöd eller skydd. Samvetsfångar och anhöriga till försvunna har fått hjälp på olika sätt. Ett fåtal ärenden har klassificerats under rubriken ESK d.v.s. ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Där har det t.ex. rört sig om ett projekt i Rumänien för romers rättigheter. Få ärenden anknyter till det viktiga arbetet mot dödsstraff. Men medel har beviljats till att producera en film mot dödsstraff i Sydkorea. Antalet behandlade ärenden är ungefär detsamma som förra året. Det är ojämförigt flest ärenden från Afrika som handlagts. Fortfarande är det jämförelsevis få fall i Asien, men dessa har ökat något.

4.2 Amnestyfondens ekonomi

Amnestyfondens ekonomi är god. Fondens totala intäkter 2010 uppgår till 7 700 tkr och utbetalade bidrag är 7 168 tkr. För mer detaljerade uppgifter hänvisas till Amnestyfondens årsredovisning.

5. REKOMMENDATIONER

Granskningskommittén vill uppmana styrelsen att utreda och till nästa årsmöte föreslå några olika former av aktivism, som ligger mellan den enskilda medlemmen och de traditionella permanenta grupperna. Fler olika alternativ, såsom internetgrupper, tillfälliga aktionsgrupper, nätverk, etc, kanske passar bättre för 2011 och framåt än de nu gängse formerna.

Granskningskommittén vill också uppmana styrelsen att utveckla en interaktiv intern webbsida, där kommunikation mellan styrelse, medlemmar och anställda kan pågå kontinuerligt. Här ska man inte "bara" kunna skriva under brev och aktioner utan också kunna föra dialoger och utveckla verksamheten gemensamt. En sådan plats skulle också kunna utvecklas för omröstningar och interaktiva möten med deltagande på distans. På en särskild del av sidan kan en länk till internationella diskussioner finnas.

Skummeslövsstrand, Linköping, Hudiksvall och Brännö Mars 2011 Svenska sektionens Granskningskommitté

Jan Nygren (sammankallande)
Åsa Fahlbeck
Öjar Janhager
Gill Widell

SEKTIONSSTYRELSENS KOMMENTARER TILL GRANSKNINGSKOMMITTÉNS RAPPORT TILL ÅRSMÖTET 2011

Styrelsen vill tacka Granskningskommittén för deras reflektioner och observationer. Vi vill samtidigt gärna kommentera några saker i rapporten. Detta eftersom vi uppfattar att det finns en del missförstånd och sakfel i rapporten som vi gärna vill klargöra för årsmötet.

1. Under rubriken *Kommunikation och Strategier för digital kommunikation* skriver Granskningskommittén att "... sektionensstyrelsens huvudsakliga uppdrag är att ansvara för organisationens interna verksamhet."

Sektionsstyrelsen har inte större ansvar för kommunikationsfrågor än vi har för, exempelvis, sektionens arbete mot dödsstraffet. Vår uppgift är att leda sektionen strategiskt vad gäller allt arbete, och vi menar att det ger en missvisande bild av vår roll och vårt ansvar att säga att vi har ett huvudsakligt uppdrag som gäller just den "interna verksamheten".

2. Under rubriken *Kommunikation och Strategier för digital kommunikation* skriver Granskningskommittén följande i en diskussion om aktivism: "Bland annat vill styrelsen skilja mellan "unga" och "mångfald generellt". Vi anser att det kan vara rimligt med speciella kampanjer gentemot skolelever, studenter och andra unga, men är tveksamma till klassificeringen "mångfald generellt"."

Sektionsstyrelsen känner inte igen denna beskrivning och förstår inte riktigt vad Granskningskommittén menar. Inom ramen för vårt mångfaldsarbete är ungdomar en av våra prioriteringar. Men ungdomar står inte vid sidan av vårt övriga mångfaldsarbete utan är i allra högsta grad en del av det.

3. Under rubriken *Kommunikation och Strategier för digital kommunikation* skriver Granskningskommittén följande: "Det är allmänt erkänt att det i stor utsträckning är "tjänstemännen" [på sekretariatet] som styr styrelsens arbete eftersom tjänstemännens kompetens ofta är stor."

Sektionsstyrelsen delar inte uppfattningen att sekretariatet eller dess "tjänstemän" styr styrelsen. Vi driver aktivt på sektionens arbete i en rad frågor och bidrar med erfarenhet och expertis från en rad områden. Detta märks inte minst på att vi ofta begär in underlag och rapporter, relativt ofta skickar tillbaka underlag och aktivt bidrar till att komplettera och justera föreslagna beslut så att de stämmer överens med styrelsens visioner.

Styrelseordföranden har därutöver löpande informell kontakt med generalsekreteraren samt genomför utvecklingssamtal där avstämningar sker av att sekretariatet leds i enlighet med styrelsens visioner. I en folkrörelse finns alltid ett "spänningsfält" eller ett "grått fält" mellan det strategiska arbetet (som styrelsen ansvarar för) och det operativa (som de anställda ansvarar för). En ansvarsfull styrelse och en ansvarsfull ledningsgrupp är ständigt medveten om detta spänningsfält, diskuterar det aktivt och "förhandlar" i någon mening kontinuerligt om var gränsen ska gå. Precis så menar vi att det idag fungerar i den svenska sektionen och detta är något som vi arbetat medvetet och långsiktigt med för att uppnå.

4. Under rubriken *Utveckla och stödja aktivism* skriver Granskningskommittén följande: "Granskningskommittén har svårt att utläsa ur befintlig information vad styrelsen och sektionen gjort för att underlätta arbetet och entusiasmera den befintliga medlemskåren i arbetsgrupperna."

Sektionsstyrelsen vill peka på att sektionen har ett mycket omfattande arbete för att stödja och uppmuntra aktivism. Vi lägger totalt sett mer resurser än någonsin på detta område och använder en rad olika metoder. Mer detaljer om vad vi gör går att utläsa bl.a. i vårt yttrande över motionen 2.5. Vi vill gärna också nämna att det inte är i protokollen som man enklast följer hur väl vi har uppfyllt målen i vår plan. Enligt styrelsens rapporteringsdirektiv till sekretariatet så ska detta arbete beskrivas i tertialrapporter. Det är alltså främst i dessa rapporter som man bör leta att få en bild av hur väl vi uppfyllt de planerade målen inom olika områden. I likhet med andra styrelseunderlag är tertialrapporterna tillgängliga på våra medlemsidor.

5. Under rubriken *Slå vakt om kvinnors rättigheter* skriver Granskningskommittén följande: "Det nya målet med 'jämsköldhetsintegrering' innebär att Amnesty i alla aktiviteter ska bearbeta både kvinnors och mäns rättigheter, vilket redan ger effekter. Egentligen är ju detta den viktigaste utgångspunkten för det vidgade åtagandet, från arbetet med politiska rättigheter till ESK-rättigheter."

Sektionsstyrelsen vill påpeka att Granskningskommittén inte beskriver jämsköldhetsintegrering här. Att Amnesty både internationellt och genom sektionens arbete i Sverige nu i större utsträckning tydliggjort sambanden mellan till exempel kvinnors fattigdom och kränkningar av sexuella och reproduktiva rättigheter tror vi har vidgat intresset och ökat respekten för organisationens arbete. Men jämsköldhetsintegrering innebär något annat.

Jämsköldhetsintegrering innebär att vi ska ta in ett jämsköldhetsperspektiv i allt vårt arbete. Vi ska ta hänsyn till både kvinnors och mäns situation i våra beslutsunderlag. Vi ska rapportera om både kvinnor och män i vårt kommunikationsarbete. Vi ska ta upp kränkningar mot både kvinnor och män och se hur kvinnors och mäns situation kan förändras i vårt kampanjarbete. När vi arrangerar årsmötet ska vi se till att både kvinnor och män blir intresserade, att vi har en bra könsfördelning bland föreläsare och att vi tar upp både kvinnors och mäns frågor. Vi arbetar också med jämsköldhet i vår organisation, exempelvis för att få en bättre könsfördelning bland personalen och i övrigt uppfylla jämsköldhetslagens krav på oss som arbetsgivare.

6. Under rubriken *Rekommendationer* skriver Granskningskommittén följande:

"Granskningskommittén vill uppmana styrelsen att utreda och till nästa årsmöte föreslå några olika former av aktivism, som ligger mellan den enskilda medlemmen och de traditionella permanenta grupperna."

Sektionsstyrelsen vill betona att detta är ett arbete som redan pågår i allra högsta grad sedan ett antal år tillbaka. Vi har informerat om detta på varje årsmöte de senaste åren i samband med diskussioner om aktivism som i princip enbart präglats av den aktivism som sker i grupper. Arbetet återspeglas i våra yttranden, i vår plan för 2010-2011 och inte minst i sektionens synlighet bland annat på Facebook och Twitter.

